

Supraproductia de electricitate din surse regenerabile înseamna din ce în ce mai multe ore cu preturi negative

Pe fondul avansului energiei fotovoltaice si eoliene, electricitatea a ajuns din ce în ce mai des în situatia în care se vinde pe piata la preturi negative, o tendinta paradoxala care ameninta un sector aflat în prima linie a luptei împotriva încălzirii globale, transmite AFP.

La finele lunii iunie, Franta a înregistrat 235 de ore de productie de electricitate la preturi negative, adica 5% din totalul orelor de productie, depasind deja recordul din 2023 (147 de ore), potrivit gestionarului retelei de înalta tensiune din Franta (RTE).

În sudul Australiei, ponderea a ajuns la 20% înca din 2023, a dezvaluit Agentia Internationala a Energiei (IEA).

La baza acestui fenomen sta o productie abundenta de energie regenerabila care duce la prabusirea preturilor când cererea este scazuta. Rezultatul, pe piata 'spot', unde 20% din electricitatea de pe piata se tranzactioneaza de pe o zi pe alta, preturile au scazut pâna la minus 87 de euro/MWh în 2024. În Elvetia, preturile s-au prabusit pâna la minus 400 de euro/MWh în data de 14 iulie. Aceste preturi se înregistreaza în general vara, la amiaza, când productia de energie fotovoltaica atinge nivelul maxim.

De trei ani aceasta tendinta se accelereaza, ca urmare a unei scaderi neasteptate a cererii în Europa, dupa pandemia de Covid si razboiul din Ucraina.

Preturile negative au un impact asupra facturii finale, explica Rebecca Aron, directoare de piata la Valorem, un producator francez pionier în domeniul regenerabilelor. Însa impactul este decalat în timp si poate trece neobservat prin alte momente de cresteri si scaderi. Industriile mari consumatoare de energie pot beneficia daca reusesc sa își mute consumul în momentele cele mai avantajoase.

Un pret negativ "este un semnal de alarma ca exista mult prea multa productie în reseaua electrica" si ca trebuie sa înceteze productia, explica Nicolas Goldberg, expert la Columbus Consulting. Sistemul energetic are nevoie sa fie în echilibru în orice moment, electricitatea fiind mai dificil de stocat decât alte forme de energie precum gazele si petrolul.

În prezent, numeroase companii care opereaza capacitati regenerabile opresc echipamentele când se anunta un pret negativ, fiind nevoie de un minut pentru a opri un parc fotovoltaic si doua pâna la trei minute pentru o turbina eoliana. Însa nu toti producatorii fac acest lucru.

"Facilitatile regenerabile pot fi oprite, însa în prezent, în functie de contractele de productie, nu sunt stimulate în mod neaparat sa se opreasca", explica Mathieu Pierzo, director pe piata de electricitate la RTE.

Unii producatori sunt remunerati la un pret fix în cazul unei opriri sau compensati de stat daca pretul lor garantat nu este atins. În ceea ce priveste centralele care functioneaza cu combustibili fosili sau cele nucleare, ele pot sa varieze productia însa exista si aici unele limite (constrângeri tehnice, costul repornirii, etc.).

Accelerarea acestui fenomen este "extrem de problematica" pentru sectorul regenerabilelor, subliniaza Mattias Vandebulcke, de la asociatia profesionala France Renouvelables. "Asta permite unora sa vina cu un discurs nefast si sa zica "energiile regenerabile nu folosesc la nimic", spune Vandebulcke.

"Recurenta preturilor negative trimite un semnal urgent si arata ca avem nevoie de mai multa flexibilitate cu

privire la oferta si cerere", a estimat recent IEA. Asta înseamna ca facilitatile regenerabile trebuie sa devina mai flexibile si trebuie majorate facilitatile de stocare a electricitatii. În plus, trebuie actionat si pe partea de cerere prin stimularea financiara în vederea deplasarii consumului spre perioadele de dupa-amiaza, de exemplu pentru încarcarea autovehiculelor.